

Sygn. akt I CZ 110/11

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku R. O. i innych,
przy uczestnictwie P. M. i innych, o zezwolenie na złożenie świadczenia do
depozytu sądowego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 października 2011 r.,
zażalenia wnioskodawców na postanowienie Sądu Okręgowego
z dnia 25 czerwca 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2010 r., Sąd Okręgowy odrzucił jako niedopuszczalną skargę kasacyjną wnioskodawców, wniesioną od postanowienia tego Sądu z dnia 3 marca 2010 r., którym uchylone zostało postanowienie Sądu

Rejonowego z dnia 8 października 2008 r., zezwalające na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego i oddalony został wniosek w tym przedmiocie. Sąd Okręgowy wskazał, że według art. 519¹ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Wynika z tego, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawie o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, bowiem jest to instytucja prawa zobowiązań. Sąd Okręgowy przyjął jako podstawę rozstrzygnięcia art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 519¹ § 1 k.p.c.

Wnioskodawcy zostawili zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego. Zarzucili naruszenie art. 519¹ § 1 w zw. z art. 519¹ § 4 pkt 5 k.p.c. przez przyjęcie, że sprawa niniejsza jest sprawą z zakresu prawa zobowiązań, podczas gdy biorąc pod uwagę systematykę Kodeksu postępowania cywilnego uznać należy, że w sprawach depozytowych skarga kasacyjna nie przysługuje tylko co do likwidacji niepodjętych depozytów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Uzasadnione jest stanowisko Sądu Okręgowego, że postępowanie o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego jest sprawą z zakresu prawa zobowiązań, rozpatrywaną w postępowaniu nieprocesowym, w której, stosownie do treści art. 519¹ § 1 k.p.c., skarga kasacyjna nie przysługuje. Podobnie przyjmuje Sąd Najwyższy, zarówno w obecnym, jak i poprzednim stanie prawnym (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 marca 2011 r., V CZ 2/11, niepubl.; 7 lutego 2008 r., V CZ 141/07, niepubl. z dnia 17 października 2001 r., III CZ 74/01, Prok. i Pr. - dodatek 2002, nr 5, poz. 45; z dnia 26 sierpnia 1998 r., II CZ 80/98, OSNC 1998, nr 12, poz. 228). Słusznie podkreśla się, że złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego służy dłużnikowi, albowiem według art. 470 k.c., ważne złożenie do depozytu sądowego ma takie same skutki jak spełnienie świadczenia. Sprawy z zakresu prawa zobowiązań nie zostały wymienione w art. 519¹ § 1 k.p.c.

Na ocenę dopuszczalności skargi kasacyjnej od postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie zezwolenia na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego nie mają wpływu zmiany, jakie zostały wprowadzone do Kodeksu postępowania cywilnego ustawą z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz. U. Nr 208, poz. 1537 ze zm. - dalej jako u.l.n.d.). W dodanym do § 4 art. 519¹ k.p.c. punkcie 5 wyłączona została skarga kasacyjna w sprawach dotyczących likwidacji niepodjętych depozytów. Wiązało się to z umieszczeniem w kodeksie postępowania cywilnego, stosownie do postanowień tej samej ustawy, regulacji dotyczącej postępowania w sprawach o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu, jako jednego z rodzajów Spraw depozytowych (Dział V, tytułu II, Księgi drugiej postępowanie nieprocesowe). Sprawy o likwidację niepodjętego depozytu różnią się jednak od pozostałych spraw depozytowych. Według art. 2 pkt 3 u.l.n.d. likwidacja depozytu oznacza przejście praw do tego depozytu na rzecz Skarbu Państwa. Z tego względu należy przyjąć, że postępowanie w sprawie o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu mieści się w kategorii spraw z zakresu prawa rzeczowego, o których mowa w art. 519¹ § 1 k.p.c. Tym należy tłumaczyć wprowadzenie do art. 519¹ § 4 k.p.c. pkt 5 i wyłączenie skargi kasacyjnej w sprawach dotyczących likwidacji niepodjętych depozytów, podobnie jak w innych sprawach depozytowych, w których - z innych, wskazanych przyczyn - również nie przysługuje skarga kasacyjna.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., postanowił jak w sentencji.